

Sygn. akt I ACa 1623/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer (spr.)
Sędziowie:	SSA Teresa Rak SSA Regina Kurek
Protokolant:	st. prot. sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka zo.o. w K. noszącej obecnie nazwę (...) Spółki z o.o. w K.

przeciwko (...) spółce jawnej z siedzibą w P.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 23 sierpnia 2012 r. sygn. akt IX GC 316/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych).**

I ACa 1623/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 23 sierpnia 2013 r. strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., która w dacie złożenia pozwu działała pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. a jeszcze wcześniej pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym aby strona pozwana (...) spółka jawna w P. zapłaciła na jej rzecz kwotę 85.722,70 zł z ustawowymi odsetkami od poszczególnych wymienionych w pozwie kwot częściowych i dat do dnia zapłaty oraz koszty procesu.

W uzasadnieniu pozwu podniosła, że będąc ze stroną pozwaną na podstawie Umowy Ramowej Sprzedaży z dnia 7 stycznia 2010 r. w stałych stosunkach handlowych, sprzedał jej papiery poligraficzne z odroczonej terminem płatności, który wynosił łącznie 105 dni od daty sprzedaży, w tym 60 dni zgodnie z treścią faktury VAT oraz 45 dni, jako

dodatkowy termin płatności wymieniony w Ramowej Umowie Sprzedaży (dalej zwana R.U.S.). Sprzedany towar został wydany stronie pozwanej, a wystawione z tego tytułu faktury VAT zostały przez stronę pozwaną zaakceptowane. Strona pozwana nie uiściła żadnej części należności dochodzonej pozwem za zakupione i pobrane od strony powodowej materiały poligraficzne. Pisemny wniosek o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym strona powodowa uzasadniła pisemnym oświadczeniem strony pozwanej z dnia 28 maja 2012 r. o uznaniu długu. Strona powodowa zaznaczyła, że nigdy nie wyrażała zgody na zmianę terminów wymagalności, na prolongatę zapłaty, czy też zapłatę w ratach, o czym świadczy wezwanie do zapłaty z dnia 18 lipca 2012 r. Dodatkowo podniosła, że strony nie prowadzą żadnych negocjacji w tym przedmiocie.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 27 sierpnia 2012 r. sygn. akt IX GC 987/12 Sąd Okręgowy w Krakowie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, zasądzając od strony pozwanej z tytułu kosztów procesu kwotę 4.689 zł, w tym kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W zarzutach od nakazu zapłaty strona pozwana (...) spółka jawna w P., zaskarżyła wydany nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podniosła, że powództwo jest przedwczesne, gdyż w czerwcu 2012 r. zawarła ze stroną powodową ustne porozumienie o przesunięciu terminów płatności wynikających z Ramowej Umowy Sprzedaży na miesiąc wrzesień 2012 r.

W piśmie procesowym z dnia 15 maja 2013 r. strona powodowa zaprzeczyła by strony ustnie ustaliły przesunięcie terminów płatności na miesiąc wrzesień 2012 r.

Na rozprawie w dniu 29 maja 2013 r. pełnomocnik strony pozwanej oświadczył, że uznaje roszczenie i wniósł o rozłożenie dochodzonego roszczenia na raty i orzeczenie o kosztach procesu na zasadzie słuszności wyrażonej w art. 102 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2013 r. sygn. akt IX GC 316/13 Sąd Okręgowy w Krakowie utrzymał w mocy wydany w sprawie nakaz zapłaty.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy uznał, że okoliczności sprawy są bezsporne. Strona pozwana złożyła skuteczne oświadczenie o uznaniu dochodzonego w pozwie roszczenia. Również autentyczność i treść załączonych do pozwu dowodów z dokumentów w postaci umowy sprzedaży oraz pisemnych oświadczeń o uznaniu długu nie były przez strony kwestionowane.

Sąd wskazał, że strony łączyła umowa sprzedaży, która charakteryzuje się tym, że jest umową konsensualną, odpłatną i wzajemną. W ramach zawartej umowy strona pozwana nabywała u strony powodowej towary. Strona pozwana przyjęła wystawione przez stronę powodową faktury, co oznacza, że zaakceptowała wskazany w nich pobrany towar, cenę i termin płatności. Do zawarcia umowy sprzedaży doszło w chwili wydania towaru i przedstawienia faktury określającej rodzaj rzeczy, ilość i cenę. Podstawę prawną zapłaty ceny na rzecz sprzedającego (strony powodowej) stanowi art. 535 k.c. Skoro strona pozwana nie kwestionowała skutecznie wartości dochodzonego roszczenia, oraz dołączonych do pozwu faktur w sprawie odpowiednie zastosowanie znajduje art. 230 k.p.c. Sąd Okręgowy podkreślił, że strona pozwana nie podniosła innych skutecznych zarzutów, powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku strony pozwanej o rozłożenie zasądzonego roszczenia na raty w trybie art. 320 k.p.c., wobec tego, że strona pozwana nie wskazała by zachodził szczególnie uzasadniony wypadek przemawiający za zastosowaniem tej instytucji. Zdaniem Sądu Okręgowego nie było przeciwwskazań, by strona pozwana z takim wnioskiem zwróciła się do strony powodowej już na etapie wezwania do zapłaty. Sąd Okręgowy podkreślił, że zła sama sytuacja finansowa nie stanowi podstawy do rozłożenia zasądzonego roszczenia na raty. Zwrócił uwagę, że skoro strona pozwana nie dotrzymała żadnych deklarowanych form spłaty zadłużenia, to trudno przyjąć, że teraz będzie zasądzona należność spłacać terminowo.

O kosztach procesu orzeczonych w nakazie zapłaty Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności strony za wynik procesu. Na koszty procesu złożyła się opłata od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zastosowanie art. 102 k.p.c. Zdaniem Sądu Okręgowego strona pozwana nie wykazała, by zachodził szczególnie uzasadnione okoliczności, a tylko w takim przypadku Sąd może odstąpić od obciążenia strony przegrywającej spór od zwrotu kosztów procesu stronie przeciwnej na zasadzie słuszności wyrażonej tym przepisem. Sąd Okręgowy podkreślił, że strona pozwana musiała zdawać sobie sprawę już na etapie uznania roszczenia, że jest ono zasadne a mimo to generowała koszty postępowania i jest bez znaczenia, że także po swojej stronie.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego – art. 583 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy strona pozwana w toku sprawy potwierdziła, że strony uzgodniły, że zapłata za zakupiony towar nastąpi w ratach.
2. naruszenie przepisów postępowania:
 - a. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na dokonaniu oceny zebranych w sprawie dowodów bez ich wszechstronnego rozważenia;
 - b. art. 320 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek umożliwiający rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia;
 - c. art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek umożliwiający odstąpienie od obciążania strony pozwanej kosztami procesu należnymi stronie przeciwnej, zwłaszcza, że koszty te są bardzo wysokie.

Na tych podstawach wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wytknęła Sądowi I instancji pominięcie okoliczności zawarcia przez strony porozumienia o ratalnej zapłacie za sprzedane towary w oparciu o art. 583 par 1 k.p.c. W konsekwencji cena sprzedaży za nabyty przez stronę pozwana towar nie była w całości wymagalna, wymagalność miała nastąpić w wrześniu 2012 r., co umknęło Sądowi I instancji. Podnosząc zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. skarżąca argumentowała, że zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje na trudną sytuację materialną w jakiej się znajduje. Sytuacja ta uzasadnia rozłożenie zasądzonej należności na raty oraz odstąpienie od obciążania strony pozwanej kosztami procesu.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego. Poinformowała o zmianie nazwy swojej firmy na (...) sp. z o.o. w K., na dowód czego załączyła odpis z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego według stanu na dzień 30 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i wywody prawne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. ujęty jako jego niewłaściwe zastosowanie polegające na dokonaniu oceny dowodów zebranych w sprawie bez ich wszechstronnego rozważenia, nie był zasadny. W uzasadnieniu apelacji stwierdzono, że sąd nie uwzględnił ustaleń stron dotyczących rozłożenia świadczenia - zapłaty należności - na raty. Rzecz jednak w

tym, że strona pozwana nie przedstawiła dowodów potwierdzających tą okoliczność, nie wskazała żadnych związanych z tym danych – ilości rat, ich wysokości, terminów płatności. Strona pozwana w zarzutach od nakazu zapłaty wskazała na przesunięcie terminu zapłaty przez powoda na wrzesień 2012 r. Sąd I instancji wydał wyrok w dniu 29 maja 2013 r. a apelację rozpoznano 27 lutego 2014 r.

Podany termin wrzesień 2012 r. upłynął i to stosunkowo dawno, a nadto strona nawet nie twierdziła, że jakkolwiek ratę uiszczyła. Okoliczność ta dobitnie wskazuje na brak ustaleń innych terminów płatności niż wynikające z umowy, jak i woli zapłaty. Z tych przyczyn zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów nie był zasadny. To dodatkowo potwierdza stanowisko przyjęcie przez Sąd I instancji braku takiego uzgodnienia.

Zarzut nie zastosowania art. 320 k.p.c., stanowi odniesienie do innej podstawy prawnej rozłożenia na raty należności, niż wskazywana powyżej modyfikacja umowy. Również przy takim ujęciu podstawy rozłożenia na raty brak wykazania przez pozwaną jakichkolwiek wpłat uzasadniających taki wniosek i uprawdopodobniający wolę uregulowania zobowiązania, co do zasady nie zakwestionowanego. W całym tym okresie pozwana nie wykazała uiszczenia choćby części należności, nie zadeklarowała żadnych terminów wpłat. W okolicznościach sprawy trafnie Sąd I instancji nie zastosował także art. 320 k.p.c. Nie uiszczenia żadnej części należności w czasie od daty wydania nakazu zapłaty 27 sierpnia 2012 r. także skutkuje brakiem przesłanek z art. 320 k.p.c.

Wreszcie wniosek o zastosowanie art. 102 k.p.c. w stosunku do działającego podmiotu gospodarczego bez wykazania szczególnych okoliczności przemawiających za zastosowaniem tego przepisu nie mógł być uwzględniony.

Z przedstawionych przyczyn apelacja nie będąca żadnej części uzasadnioną uległa oddaleniu, a o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c.